

УДК [005.52:[005.6:005.72]]:658

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ І ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

І. М. Прудникова

Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
вул. Леніна, 56 А, смт. Старобешеве, Донецька обл., 87200, Україна. E-mail: prudnikova.i.m@yandex.ua

Складні умови життєдіяльності українських підприємств обумовлюють необхідність пошуку нових шляхів оптимізації їх діяльності. Базисом ефективного функціонування компанії є якісна організаційна структура управління. Щоб забезпечити її якість, необхідно провести діагностику сучасного стану структури управління.

В статті, на базі використання графічних і математичних методів досліджень, запропоновано новий підхід щодо визначення якості і ефективності організаційної структури управління. Здійснено аналіз цих показників в розрізі її елементів: ланок управління, підрозділів і зв'язків між ними. Діагностика організаційної структури була проведена в контексті таких параметрів якості: ланковість, ієрархічність, автономність, трудомісткість, регламентація праці, цілеспрямованість, відповідність бізнес-процесам, функціональність, стійкість, керованість, зворотній зв'язок, надійність, оперативність, адаптивність, фаза життєвого циклу, оптимальність, синергійний ефект, результативність, ефективність, економічність. Запропонована методика обчислення якості та ефективності дає можливість визначити як ідеальний, так і фактичний стан організаційної структури з метою розробки відповідних напрямів її вдосконалення.

Ключові слова: організаційна структура управління, якість, ефективність, ланки управління, зв'язки в структурі.

ПОДХОДЫ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ КАЧЕСТВА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ОРГАНИЗАЦИОННОЙ СТРУКТУРЫ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЕМ

И. Н. Прудникова

Донецкий национальный университет экономики и торговли имени Михаила Туган-Барановского
ул. Ленина, 56 А, пгт. Старобешеве, Донецкая обл., 87200, Украина. E-mail: prudnikova.i.m@yandex.ua

Сложные условия жизнедеятельности украинских предприятий обуславливают необходимость поиска новых путей оптимизации их деятельности. Базисом эффективного функционирования компании является организационная структура управления. Чтобы обеспечить её качество, необходимо провести диагностику текущего состояния структуры управления.

В статье, на базе использования графических и математических методов исследований, предложен новый подход к определению качества и эффективности организационной структуры управления. Осуществлён анализ этих показателей в разрезе её элементов: уровней управления, подразделений и связей между ними. Диагностика организационной структуры была проведена в контексте таких параметров качества: звенность, иерархичность, автономность, трудоёмкость, регламентация труда, целенаправленность, соответствие бизнес-процессам, функциональность, стойкость, управляемость, обратная связь, надёжность, оперативность, адаптивность, фаза жизненного цикла, оптимальность, синергический эффект, результативность, эффективность, экономичность. Предложенная методика определения качества и эффективности даёт возможность определить и идеальное, и фактическое состояние организационной структуры с целью разработки соответствующих направлений её усовершенствования.

Ключевые слова: организационная структура управления, качество, эффективность, уровни управления, связи в структуре.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Кризові явища в українській економіці на макрорівні, відповідно викликають труднощі і на мікрорівні. В результаті чого, менеджери підприємств вимушені шукати нові резерви росту і шляхи оптимізації управлінської діяльності з метою забезпечення виживання компанії у складних умовах функціонування і створення підґрунтя для її сталого розвитку. Одним із найбільших ефективних шляхів поліпшення менеджменту на підприємстві, з нашої точки зору, є трансформація організаційної структури управління. Для того, щоб її грамотно провести і покращити саме ключові її параметри, спочатку необхідно провести діагностику якості цієї структури.

Питанням оцінювання організаційних структур управління присвячено праці таких науковців Н. І. Демків [1], В. П. Єгоров [2], О. Є. Кузьмін [3], О. В. Муқан [3], Л. С. Нождак [3], Л. М. Полякова [1], І. В. Сіменко [4], але деякі з них приділяють

увагу лише ефективності структури [1, 2, 3], підхід інших [4] потребує уточнення для визначення більш конкретних характеристик якості досліджуваного об'єкту, що й обумовлює актуальність питань, які розглядатимуться у даній статті.

Метою статті є розробка нового підходу до оцінювання якості та ефективності організаційних структур управління підприємствами.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. В ході досліджень нами визначено, що організаційна структура управління складається із трьох компонентів: ланки (рівні) управління, елементів управління (підрозділи і окремі менеджери), організаційних зв'язків між ними. З позицій системно-синергетичного підходу серед аспектів, за якими слід проводити діагностику виокремлено такі: конструктивний, організаційний, динамічний, синергійний, функціональний та результативний [5]. При цьому якість структури характеризується двадцять-

ма параметрами: ланковість, ієрархічність, автономність, трудомісткість, регламентація праці, цілеспрямованість, відповідність бізнес-процесам, функціональність, стійкість, керованість, зворотній зв'язок, надійність, оперативність, адаптивність, фаза життєвого циклу, оптимальність, синергічний ефект, результативність, ефективність, економічність [6].

Діагностику якості і ефективності організаційної структури будемо проводити за її складовими і загальними характеристиками в розрізі параметрів, які дають можливість їх оцінити. Для отримання фактичних оцінок параметрів якості кожного елементу структури управління нами було проведено анкетування серед менеджерів досліджуваних підприємств харчової промисловості Донецької області.

З метою визначення якості і ефективності складових організаційної структури управління застосуємо графічний метод. Схожий підхід використали О. О. Доничев та Д. Ю. Фраймович для оцінки ефективності управління персоналом організації [7]. Припустимо, що параметри якості організаційної структури управління можна відобразити у вигляді піраміди. Тоді ефективність організаційної структури (тобто таке її функціонування, що забезпечує позитивний фінансовий результат функціонування всього підприємства) буде характеризуватися об'ємом даної фігури, а якість – площею її основи. Основа піраміди складатиметься із відрізків, що виходять із центру фігури і представляють собою параметри якості організаційної структури, а висота характеризуватиметься темпом приросту прибутку підприємства. Оскільки в ході анкетування нами було визначено, що оцінка в шість балів є максимальною для оцінки будь-якого параметру, то відповідно і максимальна довжина відрізків дорівнюватиме шести. На основі даних Головного управління статистики Донецької області про фінансовий стан 50 підприємств харчової промисловості визначено, що середній темп приросту прибутку в компаніях даної сфери дорівнює 0,5. Умовно приймемо таке його значення за ідеальне. С початку розрахуємо умовно-ідеальну модель якості для такого елемента організаційної структури, як рівні управління. В ході анкетування ланки управління оцінено за чотирима критеріями, а саме: ієрархічність, ланковість, надійність та автономність. В ідеальній піраміді, відповідно, всі ребра дорівнюватимуть шести (рис. 1).

Для того, щоб знайти її площу (в даному випадку – якість рівнів організаційної структури управління) у ситуації з чотирима параметрами, які розбивають її основу на рівнобедрені прямокутні трикутники з прямими кутами ($360^\circ / 4 = 90^\circ$) в центрі основи, необхідно знайти площу цих фігур і скласти її:

$$S_{осн} = S_{IH} + S_{HA} + S_{AL} + S_{LI}, \quad (1)$$

де $S_{осн}$ – площа основи піраміди,

$S_{IH}, S_{HA}, S_{AL}, S_{LI}$ – відповідно площі трикутників IH, HA, AL, LI.

При цьому площа будь якого із цих прямокутних трикутників дорівнюватиме половині результату множення її катетів, наприклад [8, с. 50]:

$$S_{IH} = \frac{1}{2} \cdot I \cdot H, \quad (2)$$

де S_{IH} – площа трикутника IH, I та H – відповідно катети трикутника IH.

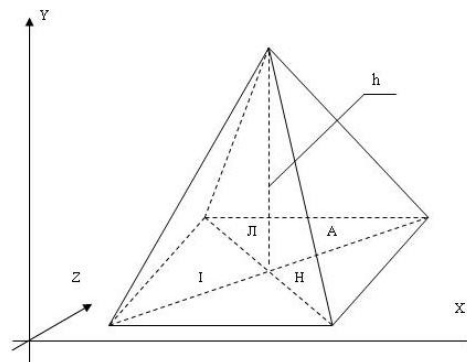

Рисунок 1 – Графічне відображення моделі якості і ефективності ланок організаційної структури управління

В свою чергу, об'єм піраміди (ефективність рівнів організаційної структури управління), розраховується за формулою [8, с. 48]:

$$V = \frac{1}{3} \cdot S_{осн} \cdot h, \quad (3)$$

де V – об'єм піраміди, $S_{осн}$ – площа основи піраміди, h – висота піраміди.

Такий підхід дає можливість розрахувати значення оптимальної моделі і якості і ефективності організаційної структури управління і порівняти із фактичним значенням.

Розглянемо детально на прикладі компанії «А». Ідеальна якість рівнів структури управління (приклад розрахунку):

$$S_{осн} = \frac{1}{2} (6 \cdot 6 + 6 \cdot 6 + 6 \cdot 6 + 6 \cdot 6) = 72,$$

Тепер можемо розрахувати оптимальну ефективність ОСУ:

$$V = \frac{1}{3} \cdot 72 \cdot 0,5 = 12,$$

Розрахунки граничних показників якості і ефективності ланок управління наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Шкала якості та ефективності рівнів організаційної структури управління підприємством

Характеристика	Межа значень якості		Межа значень ефективності	
	нижня	верхня	нижня	верхня
Ідеальна	-	72,00	-	12,00
Висока	50,00	71,99	8,33	11,99
Достатня	40,50	49,99	6,75	8,32
Недостатня	24,50	40,49	4,08	6,74
Неякісна	2,00	24,49	0,33	4,07

Результати анкетування, стосовно якості ланок організаційної структури, в компанії «А» показали,

що ієрархічність отримала середній бал – 5,13, надійність – 4,62, автономність – 4,03, ланковість – 4,95.

Фактична якість рівнів організаційної структури дорівнює:

$$S_{осн} = \frac{1}{2}(5,13 \cdot 4,62 + 4,62 \cdot 4,03 + 4,03 \cdot 4,95 + 4,95 \cdot 5,13) = 43,83$$

За даними фінансової звітності компанії «А» в 2013 р. прибуток склав 2882,0 тис. грн., а в 2012 р. – 1723,0 тис. грн. відповідно. Темп приросту прибутку складає:

$$(2882,0 - 1723,0) / 1723,0 = 0,67$$

$$V = \frac{1}{3} \cdot 43,83 \cdot 0,67 = 9,79$$

Тепер можна порівняти фактичне значення якості організаційної структури в компанії «А» із табличними значеннями, відповідно якість є достатньою, а ефективність високою. Ці дані свідчать про опосередкований вплив організаційної структури на показник чистого прибутку, і підтверджують вплив на його стан інших, більш вагомих факторів. Але, все ж таки, в більшій частині досліджуваних компаній харчової промисловості із достатньо великою, в порівнянні з іншими, якістю структури управління спостерігається нормальна ефективність, а відповідно і приріст прибутку.

Слід зазначити, що не на всіх підприємствах спостерігається позитивний приріст прибутку. Але навіть за таких обставин, представлення моделі якості в графічному вигляді не вичерпує себе, тому що побудована нами піраміда існує в тримірному просторі і від'ємні значення висоти будуть відповідно відображені (рис. 2)

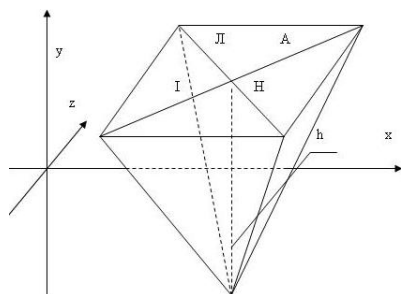

Рисунок 2 – Графічне відображення моделі якості організаційної структури управління (і будь-якого її елемента) у випадку від'ємного значення показника приросту прибутку

Застосуємо аналогічний підхід і для оцінки якості і ефективності зв'язків як елемента організаційної структури управління. Оскільки в ході дослідження аналіз зв'язків проводився за сьома критеріями (ієрархічність, автономність, надійність, зворотний зв'язок, регламентація праці, оперативність і оптимальність), відповідно в основі піраміди лежатимуть сім відрізків (параметрів), що виходять із центру і розділяють основу піраміди на трикутники з кутом $51,429^\circ$ ($360^\circ / 7$) (рис. 3).

Площа семикутника, що лежить в основі піраміди, також буде складатися із сум всіх трикутників,

на які її розбивають відрізки-параметри, а ось площу кожного трикутника будемо знаходити за такою формулою [8, с. 50]:

$$S = \frac{1}{2} \cdot a \cdot b \cdot \sin \alpha, \quad (4)$$

де a – катет трикутника, b – інший катет трикутника, $\sin \alpha$ – синус кута між ними.

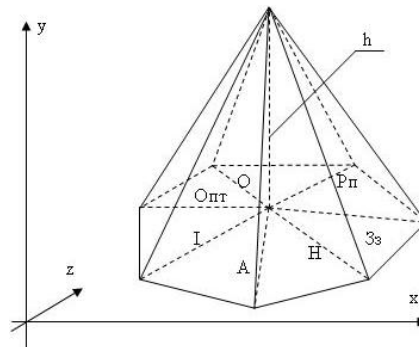

Рисунок 3 – Графічне відображення моделі якості і ефективності зв'язків в організаційній структурі управління

Тепер можемо знайти площу основи піраміди при ідеальному значенні всіх параметрів, і враховуючи, що $\sin 51,429^\circ = 0,7818$:

$$S_{осн} = \frac{1}{2} (0,7818 \cdot (6 \cdot 6 + 6 \cdot 6 + 6 \cdot 6 + 6 \cdot 6 + 6 \cdot 6 + 6 \cdot 6 + 6 \cdot 6)) = 98,51$$

Відповідно оптимальне значення ефективності зв'язків в структурі управління складає:

$$V = \frac{1}{3} \cdot 98,51 \cdot 0,5 = 16,42$$

Межі значень, які може приймати якість і ефективність комунікацій на дано в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала якості та ефективності зв'язків в організаційній структурі управління підприємством

Характеристика	Межа значень якості		Межа значень ефективності	
	нижня	верхня	нижня	верхня
Ідеальна	-	98,51	-	16,42
Висока	68,41	98,50	11,40	16,41
Достатня	55,41	68,40	9,24	11,39
Недостатня	33,52	55,40	5,59	9,23
Неякісна	2,74	33,51	0,46	5,58

Дані анкетування в компанії «А» показали, що рівень якості комунікацій між елементами ОСУ в розрізі параметрів такий: ієрархічність – 4,57, автономність – 4,03, надійність – 4,62, зворотний зв'язок – 4,03, регламентація праці – 3,65, оперативність – 4,33, оптимальність – 4,56.

Застосуємо формули та отримані показники для розрахунку фактичної якості і ефективності зв'язків в організаційній структурі в компанії «А»:

$$Sooc = \frac{1}{2} \cdot (0,7818 \cdot (4,57 \cdot 4,03 + 4,03 \cdot 4,62 + 4,62 \cdot 4,03 + 4,03 \cdot 3,65 + 3,65 \cdot 4,33 + 4,33 \cdot 4,56 + 4,56 \cdot 4,57)) = 49,55$$

$$V = \frac{1}{3} \cdot 49,55 \cdot 0,5 = 8,26$$

Таким чином, в компанії «А» і якість, і ефективність зв'язків в організаційній структурі є недостатньою.

Для визначення узагальненої якості елементів організаційної структури управління із раніше відібраних двох відділів (в компанії «А» – бухгалтерія і відділ продаж), для того, щоб уникнути завищення оцінки, оберемо той, в якого гірші показники в розрізі параметрів (в даному випадку – відділ продаж). Діагностика підрозділів відбувалася за 15 характеристиками: ієрархічність, автономність, надійність, керованість, зворотний зв'язок, стійкість, функціональність, цілеспрямованість, трудомісткість, регламентація праці, відповідність бізнес-процесам, адаптивність, оперативність, оптимальність і синергійний ефект. Відповідно в основі піраміди лежатиме п'ятнадцятикутник, із центру якого виходять п'ятнадцять відрізків-параметрів. Трикутники, що створені в основі цими відрізками, мають кути в 24° ($360^\circ / 15$).

Знайдемо площу основи піраміди при оптимальному значенні кожного параметру, і враховуючи, що $\sin 24^\circ = 0,4067$, а результат множення двох катетів 36 (6·6):

$$S_{осн} = \frac{1}{2} (0,4067 \cdot (36 \cdot 15)) = 109,81$$

Відповідно оптимальне значення ефективності зв'язків в ОСУ дорівнюватиме:

$$V = \frac{1}{3} \cdot 109,81 \cdot 0,5 = 18,30$$

Граничні показники якості і ефективності елементу (відділу продаж) структури управління представлені в таблиці 3.

Таблиця 3 – Шкала якості та ефективності елементів організаційної структури управління підприємством

Характеристика	Межа значень якості		Межа значень ефективності	
	нижня	верхня	нижня	верхня
Ідеальна	-	109,81	-	18,30
Висока	76,26	109,80	12,71	18,29
Достатня	61,77	75,25	10,29	12,70
Недостатня	37,37	61,76	6,23	10,28
Неякісна	3,05	37,36	0,51	6,22

Показники якості елементу організаційної структури (відділ продаж) компанії «А», що були отримані в ході анкетування, дорівнюють: ієрархічність – 2,11, автономність – 3,20, надійність – 5,09, керованість – 4,86, зворотний зв'язок – 4,74, стійкість – 5,30, функціональність – 4,96, цілеспрямованість – 4,20, трудомісткість – 5,50, регламентація праці – 4,79, відповідність бізнес-процесам – 4,61, адаптив-

ність – 4,78, оперативність – 4,10, оптимальність – 5,07, синергійний ефект 5,39.

Розрахуємо фактичні показники якості і ефективності елементу організаційної структури управління (відділу продаж компанії «А»):

$$Sooc = \frac{1}{2} \cdot (0,4067 \cdot (2,11 \cdot 3,20 + 3,20 \cdot 5,09 + 5,09 \cdot 4,86 + 4,86 \cdot 4,74 + 4,74 \cdot 5,30 + 5,30 \cdot 4,96 + 4,96 \cdot 4,20 + 4,20 \cdot 5,50 + 5,50 \cdot 4,79 + 4,79 \cdot 4,61 + 4,61 \cdot 4,78 + 4,78 \cdot 4,10 + 4,10 \cdot 5,07 + 5,07 \cdot 5,39 + 5,39 \cdot 2,11)) = 64,20$$

$$V = \frac{1}{3} \cdot 64,20 \cdot 0,5 = 10,7$$

В результаті розрахунків виявлено, що якість елементу структури управління компанії «А» – відділ продаж є достатньою, а ефективність функціонування – недостатньою.

Діагностика організаційної структури управління за загальними характеристиками проводилася на основі вісімнадцяти критеріїв: ієрархічність, автономність, надійність, керованість, стійкість, функціональність, цілеспрямованість, трудомісткість, регламентація праці, відповідність бізнес-процесам, адаптивність, оперативність, фаза життєвого циклу, оптимальність, синергійний ефект, економічність, результативність, ефективність. У зв'язку з цим, в основі піраміди лежать вісімнадцять трикутників з кутом 20° ($360^\circ / 18$), що створені відрізками-параметрами, які виходять із центру і розділяють фігуру. Оскільки $\sin 20^\circ = 0,342$ а добуток двох ідеальних катетів 36 (6·6), при цьому, один із параметрів – фаза життєвого циклу приймає оптимальні значення в інтервалі від 2,1 до 5, які характеризують фазу розвитку ОСУ і фазу адаптації, тому це необхідно врахувати при визначенні оптимальних якості і ефективності організаційної складової:

$$S_{осн1} = \frac{1}{2} (0,342(36 \cdot 16 + (6 \cdot 5) \cdot 2)) = 108,76$$

$$S_{осн2} = \frac{1}{2} (0,342 \cdot (36 \cdot 16 + (6 \cdot 2,1) \cdot 2)) = 102,81$$

При таких площах ідеальне значення об'єму (ефективності) дорівнюватиме:

$$V_1 = \frac{1}{3} \cdot 108,76 \cdot 0,5 = 18,13$$

$$V_2 = \frac{1}{3} \cdot 102,81 \cdot 0,5 = 17,14$$

Таким чином, оптимальна якість ОСУ може коливатися від 102,81 до 108,76, а ефективність, відповідно, від 17,14 до 18,13, інші критерії наведені в таблиці 4.

В компанії «А» параметри отримали такі значення: ієрархічність – 4,57, автономність – 4,19, надійність – 4,79, керованість – 5,14, стійкість – 4,65, функціональність – 4,96, цілеспрямованість – 5,00, трудомісткість – 5,56, регламентація праці – 4,29, відповідність бізнес-процесам – 4,64, адаптивність – 5,15, оперативність – 4,99, фаза життєвого циклу –

3,23, оптимальність – 5,31, синергійний ефект – 5,19, економічність – 4,44, результативність – 5,25, ефективність – 5,32.

Таблиця 4 – Шкала якості та ефективності організаційної структури управління підприємством за загальними характеристиками

Характеристика	Межа значень якості		Межа значень ефективності	
	нижня	верхня	нижня	верхня
Ідеальна		160,06	-	26,68
Висока	111,15	160,05	18,53	26,67
Достатня	69,95	111,14	11,66	18,52
Недостатня	42,31	69,94	7,05	11,65
Неякісна	3,45	42,30	0,58	7,04

На основі вищенаведених даних, розрахуємо фактичні показники якості і ефективності організаційної структури компанії «А»:

$$Sooc = \frac{1}{2} \cdot (0,342 \cdot (4,57 \cdot 4,19 + 4,19 \cdot 4,79 + 4,79 \cdot 5,14 + 5,14 \cdot 4,65 + 4,65 \cdot 4,96 + 4,96 \cdot 5,00 + 5,00 \cdot 5,56 + 5,56 \cdot 4,29 + 4,29 \cdot 4,64 + 4,64 \cdot 5,15 + 5,15 \cdot 4,99 + 4,99 \cdot 3,23 + 3,23 \cdot 5,31 + 5,31 \cdot 5,19 + 5,19 \cdot 4,44 + 4,44 \cdot 5,25 + 5,25 \cdot 5,32 + 5,32 \cdot 4,57)) = 71,17$$

$$V = \frac{1}{3} \cdot 71,17 \cdot 0,5 = 11,86$$

В результаті розрахунків, можемо зробити висновок, що якість та ефективність організаційної структури за загальними характеристиками є достатніми.

Отже, застосований нами графічний підхід дозволив знайти кількісне вираження показникам якості і ефективності всіх елементів організаційної структури управління. Результати дослідження мають суттєву практичну значимість, оскільки надають можливість кількісно виміряти якість структури управління та визначити її стан.

ВИСНОВКИ. В результаті досліджень можемо зробити такі висновки:

– діагностику якості і ефективності структури управління доцільно проводити за кожним її складовим елементом окремо (ланки управління, елементи (підрозділи і окремі менеджери), зв'язки);

– аналіз організаційної структури було здійснено в розрізі таких параметрів якості: ланковість, ієрархічність, автономність, трудомісткість, регламентація праці, цілеспрямованість, відповідність бізнес-процесам, функціональність, стійкість, керіваність, зворотній зв'язок, надійність, оперативність,

адаптивність, фаза життєвого циклу, оптимальність, синергійний ефект, результативність, ефективність, економічність;

– застосування графічного методу в поєднанні із математичними надає нові можливості в оцінці якості і ефективності організаційної структури управління, а саме сприяє знаходженню кількісного виразу якості, надає можливість порівняти її фактичний стан із ідеальним.

Перспективами подальших досліджень є вдосконалення формули інтегрального показника якості організаційної структури управління підприємством.

ЛІТЕРАТУРА

1. Полякова Л. М. Аудит організаційної структури управління підприємствами та визначення їх ефективності / Л. М. Полякова, Н. І. Демків // Вісник національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2011. – № 174 – С. 148–154.

2. Егоров В. П. Критерии оценки эффективности гибких организационных структур управления предприятиями / В. П. Егоров // Економіка і організація управління. – 2011. – Вип. 9. – С. 3–13.

3. Кузьмін О. Є. Економічне оцінювання організаційних структур управління корпораціями / О. Є. Кузьмін, Л. С. Нождак, О. В. Муқан // Менеджер (Вісник Донецької державної академії управління). – 2007. – № 1 (39). – С. 186–195.

4. Сіменко І. В. Якість систем управління підприємствами: методологія, організація, практика: монографія / І. В. Сіменко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2009. – 394 с.

5. Прудникова І. М. Питання визначення аспектів діагностики якості організаційних структур управління підприємствами / І. М. Прудникова // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Актуальні питання теорії і практики управління» 20 березня 2014 року. – Луганськ: ТОВ «Промдрук», 2014. – С. 215–217.

6. Прудникова І. М. Ідентифікація аспектів оцінки і параметрів якості організаційної структури управління підприємством в контексті системно-синергетичного підходу / І. М. Прудникова // Вісник соціально-економічних досліджень – 2014. – Вип. 1 (52). – С. 264–269.

7. Доничев О. О. Методика оценки эффективности управления персоналом организации / О. О. Доничев, Д. Ю. Фраймович // Менеджмент в России и за рубежом. – 2012. – № 1. – С. 119–123.

8. Корн Г. Справочник по математике для научных сотрудников и инженеров / Г. Корн, Т. Корн. – М.: Наука. Главная редакция физико-математической литературы, 1984. – 831 с.

THE APPROACHES TO IDENTIFYING THE QUALITY AND EFFICIENCY OF ORGANIZATIONAL STRUCTURES OF ENTERPRISES MANAGEMENT

I. Prudnikova

Donetsk National University of Economics and Trade Named After Mikhailo Tugan-Baranovsky
vul. Lenina, 56 A, Starobesheve, Donetsk region, 87200, Ukraine. E-mail: prudnikova.i.m@yandex.ua

Difficult conditions of existence of Ukrainian enterprises define necessity of searching the new ways to optimize their activity. The basis of effective functioning of the company is qualitative organizational structure of enterprises management. It is necessary to hold the diagnostics of modern condition of management structure to provide their quality.

On the basis of using the graphics and mathematics research methods, we propose new approach of evaluation the quality and the efficiency of organizational structures of management in the paper. The analysis of the issues was carried out in context of its elements: levels of management, departments and communication between them. The diagnostics of organizational structure was held in context of such parameters of quality: quantity of levels, hierarchy, autonomy, laboriousness, regulation of labor, purposefulness, compliance with business processes, functionality, stability, controllability, feedback, reliability, immediacy, adaptability, the phase of the life cycle, optimality, synergetic effect, potency, effectiveness, profitability. The method that was proposed for calculating the quality and the effectiveness gives an opportunity to identify as ideal, as real condition of organizational structure with the aim of elaborating the appropriate tendencies of improvements.

Key words: organizational structure of management, the quality, the effectiveness, levels of management, communication in structure.

REFERENCES

1. Poliakova, L., Demkiv, N. (2011), "Management Systems' Structure Audit and Determination of its Efficiency", *Visnyk natsional'noho universytetu «L'vivs'ka politehnika». Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku Lviv Polytechnic National University*, no. 174, pp. 148–154.
2. Ehorov, V. (2011), "Criteria of Evaluating the Effectiveness of Flexible Organizational Structures of Enterprises Management", *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*. Vol. 9, pp. 3–13.
3. Kuz'min, O., Nozhdak, L., Mukan, O. (2007), "Economic evaluation of organizational structures of corporate management", *Menedzher (Visnyk Donets'koi derzhavnoi akademii upravlinnia)*. no. 1, pp. 186–195.
4. Simenko, I. (2009), *Yakist' system upravlinnia pidpriemstvamy: metodolohiia, orhanizatsiia, praktyka: monohrafiia* [Quality of system of enterprises management: methodology, organization, practice], DonNUET, Donetsk, Ukraine.
5. Prudnikova, I. (2014), "The Questions of Defining the Diagnostic Aspects of Quality of Organizational Structures of Enterprises Management", *Materialy V Mizhnarodnoi nauково-praktychnoi konferentsii studentiv, aspirantiv i molodykh vchenykh «Aktual'ni pytannia teorii i praktyky upravlinnia»* [Materials of the V International Scientific and Practical Conference of Students and Young Scientists "Current problems in the theory and practice of management"], Lugansk, March 20, 2014, pp. 215–217.
6. Prudnikova, I. (2014), "The Identification of Evaluation Aspects and Quality Parameters of Organizational Structure of Enterprises Management in Context of System-synergetic Approach", *Visnyk sotsial'no-ekonomichnykh doslidzhen'*, Vol. 1 (52), pp. 264–269.
7. Donichev, O., Frajmovich, D. (2012), "Methods of Evaluation the Effectiveness of Personnel Management", *Menedzhment v Rossii i za rubezhom*, no. 1, pp. 119–123.
8. Korn, G., Korn, T. (1984), *Spravochnik po matematike dlja nauchnykh sotrudnikov i inzhenerov Menedzhment v Rossii i za rubezhom*. [Mathematical handbook for scientists and engineers], Nauka. Glavnaja redakcija fiziko-matematicheskoi literatury, Moscow, Russia.

Стаття надійшла 20.09.2014